

Bruksela, 1 września 2023 r.
(OR. en)

12101/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 39
RELEX 950

PROJEKT PROTOKOŁU
RADA UNII EUROPEJSKIEJ
(Sprawy zagraniczne)
20 lipca 2023 r.

SPIS TREŚCI

Strona

Działania o charakterze nieustawodawczym

3.	Sprawy bieżące	3
4.	Rosyjska agresja na Ukrainę.....	3
5.	Turcja.....	3
6.	Aspekty bezpieczeństwa gospodarczego związane z polityką zagraniczną.....	3
7.	Sprawy różne	3
ZAŁĄCZNIK – Oświadczenia do protokołu Rady		4

Działania o charakterze nieustawodawczym

3. Sprawy bieżące

Rada zajęła się kwestią Chin, stosunkami UE–CELAC (Wspólnota Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów), Armenią i Azerbejdżanem, procesem pokojowym na Bliskim Wschodzie oraz Tunezją.

4. Rosyjska agresja na Ukrainę

Wymiana poglądów

Rada przeprowadziła wymianę poglądów na temat reakcji UE w kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę.

5. Turcja

Wymiana poglądów

Rada przeprowadziła wymianę poglądów na temat Turcji.

6. Aspekty bezpieczeństwa gospodarczego związane z polityką zagraniczną

Wymiana poglądów

Rada przeprowadziła wymianę poglądów na temat aspektów europejskiej strategii bezpieczeństwa gospodarczego związanych z polityką zagraniczną.

7. Sprawy różne

Rada zapoznała się z przekazanymi przez Rumunię informacjami odnośnie do przedstawionej przez nią kandydatury na stanowisko sędziego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (dok. 11830/23), z przekazanymi przez Austrię, Republikę Czeską i Słowację informacjami na temat wizyty ich delegacji w Macedonii Północnej w dniu 13 lipca (dok. 11844/23) oraz z przekazanymi przez Niemcy i Danię informacjami dotyczącymi dyplomacji klimatycznej (dok. 11995/23).

Ograniczony skład

Oświadczenia do nieustawodawczych punktów A przedstawionych w dok. 11816/23

Ad pkt 7 w wykazie **Decyzja Rady w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania umowy**
punktów A: **o partnerstwie OACPS–UE („porozumienia zastępującego umowę**
 z Kotonu”)
 Przyjęcie

OŚWIADCZENIE AUSTRII

„Austria jest gotowa zatwierdzić proponowane podejście, musi jednak przypomnieć, że ze względów konstytucyjnych Umowa o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS), z drugiej strony, może być tymczasowo stosowana na mocy prawa międzynarodowego dopiero od dnia, w którym Austria powiadomi Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej, jako depozytariusza umowy, o zakończeniu wewnętrznych procedur regulujących jej wejście w życie”.

OŚWIADCZENIE KOMISJI

„1. Komisja przyjmuje do wiadomości, że Rada zamierza przyjąć decyzję zmieniającą wniosek Komisji w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie między Unią Europejską, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (OACPS), z drugiej strony (COM(2021)312 final), w celu zmiany charakteru umowy o partnerstwie z umowy zawartej wyłącznie przez UE na umowę mieszaną.

2. Komisja uznaje polityczną potrzebę jak najszybszego podpisania umowy o partnerstwie.

3. Komisja podtrzymuje jednak swoją ocenę prawną dotyczącą wyłącznie unijnego charakteru umowy o partnerstwie, wobec której to oceny nie przedstawiono żadnych argumentów prawnych.

4. W związku z tym Komisja nie zgadza się, aby postanowienia umowy wymienione w nowym art. 4 były wyłączone z tymczasowego stosowania, ponieważ rzekomo nie wchodzą w zakres kompetencji Unii. Co ważniejsze, Komisja uważa, że Rada nie jest uprawniona do zmiany treści umowy w brzmieniu załączonym do wniosku w sprawie przyjęcia decyzji o podpisaniu umowy. Negocjator ma wyłączną prerogatywę do negocjowania tekstu umowy i proponowania jej podpisania Radzie.

5. Komisja zastrzega sobie prawo, by w razie konieczności skorzystać z wszelkich środków prawnych będących w jej dyspozycji, aby zapewnić poszanowanie postanowień traktatów.”

OŚWIADCZENIE WĘGIER

„Przyjęcie programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz pekińskiej platformy działania na Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet oznacza, że osiągnięto wyjątkowy konsensus. Dzięki tym dokumentom korzystanie z praw człowieka stało się centralnym elementem rozwoju: od czasu ich przyjęcia poczyniono istotne postępy w dziedzinach zdrowia, równości mężczyzn i kobiet oraz edukacji. Obszary te zajmują centralne miejsce w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, u której podstaw leżą zasady powszechnego poszanowania praw człowieka i godności ludzkiej, praworządności, sprawiedliwości, równości i niedyskryminacji.

Węgry pozostają oddane swoim zobowiązaniom dotyczącym praw człowieka, w tym ochrony i propagowania praw kobiet oraz równości kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Ponadto równość kobiet i mężczyzn jest zapisana jako wartość podstawowa w traktatach Unii Europejskiej, zwłaszcza w art. 2 TUE i art. 8 TFUE. Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi Węgry interpretują pojęcie „płci” (ang. *gender*) jako odniesienie do płci biologicznej (ang. *sex*), a pojęcie „równości płci” (ang. *gender equality*) jako odniesienie do równości mężczyzn i kobiet.

Węgry są w pełni zdecydowane realizować program działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju, pekińską platformę działania oraz Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, które stanowią również podstawowe punkty odniesienia w dziedzinie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw reprodukcyjnych. Węgry zwracają uwagę na to, że termin „prawa i zdrowie prokreacyjne i seksualne” oraz kwestie pokrewne, takie jak „wszechstronne informacje i edukacja na temat zdrowia seksualnego i zdrowia prokreacyjnego” nie mają uzgodnionych definicji na poziomie międzynarodowym, także w Unii Europejskiej. Ponadto temat ten dotyczy definicji prawnych, które należą do wyłącznych kompetencji państw członkowskich. W związku z powyższym kwestie te są interpretowane i promowane przez Węgry w kontekście Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, programu działań Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania, jak również zgodnie z węgierskim prawem krajowym. Węgry odnotowują, że opracowane przez UNESCO międzynarodowe wytyczne techniczne dotyczące edukacji seksualnej, o których mowa w umowie, nie zostały przyjęte lub zatwierdzone przez UE lub jej państwa członkowskie, a zatem w żadnym razie nie mogą być uważane za część unijnego dorobku. Węgry zgadzają się na podpisanie i tymczasowe stosowanie tej umowy z załozeniem, że samo odniesienie w umowie do tych opracowanych przez UNESCO międzynarodowych wytycznych technicznych nie zmienia sytuacji prawnej w tym względzie, nie stanowi precedensu dotyczącego przyszłych odniesień w innych umowach międzynarodowych lub dokumentach unijnych i nie stanowi w żadnym razie wytycznych technicznych wiążących dla stron. Ponadto, i również w kontekście ogólnym, Węgry uważają, że z przyjęcia tego dokumentu nie może wynikać żaden precedens prawny dotyczący praw i zdrowia prokreacyjnego i seksualnego.

Biorąc pod uwagę, że nielegalne przepływy migracyjne są ściśle powiązane z różnymi rodzajami przestępczości zorganizowanej, które stanowią zagrożenie dla wszystkich krajów i wymagają, by problem przepływów migracyjnych był rozwiązywany w sposób kompleksowy, Węgry podtrzymują swoje zdanie, że zarządzanie migracją należy rozumieć jako ograniczanie mieszanych przepływów migracyjnych w ramach art. 79 ust. 1 TFUE, tzn. wyłącznie z pełnym poszanowaniem przewidzianego w tym artykule celu, jakim jest zapobieganie nielegalnej imigracji oraz wzmocnione środki jej zwalczania, oraz że określone w art. 79 ust. 5 TFUE prawo państw członkowskich do ustalania wielkości napływu obywateli państw trzecich nie jest naruszone. Pozostaje to bez uszczerbku dla ogólnej polityki Węgier mającej na celu powstrzymywanie nielegalnej migracji, a nie zarządzanie tym zjawiskiem.

Co do odniesień w umowie do bezpiecznej, uporządkowanej i uregulowanej migracji oraz co do Globalnego porozumienia na rzecz bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji, Węgry stwierdzają, że to porozumienie nie zostało przyjęte ani zatwierdzone przez UE ani przez jej państwa członkowskie, a zatem w żadnym razie nie może być uważane za część unijnego dorobku. Węgry zgadzają się na podpisanie i tymczasowe stosowanie umowy z załozeniem, że powyższe odniesienia w umowie nie zmieniają sytuacji prawnej w tym względzie, nie stanowią precedensu dotyczącego przyszłych odniesień w innych umowach międzynarodowych lub dokumentach unijnych i w żadnym razie nie sprawiają, że Globalne porozumienie na rzecz bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji staje się wiążące dla stron.”

OŚWIADCZENIE IRLANDII

„Irlandia przypomina, że jeżeli strony postanowią, w ramach tej umowy, zawrzeć szczegółowe umowy w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, które miały zostać zawarte przez UE zgodnie z częścią trzecią tytuł V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowienia takich przyszłych umów szczegółowych nie byłyby wiążące dla Irlandii, chyba że UE, równocześnie z Irlandią w odniesieniu do jej poprzednich stosunków dwustronnych, powiadomi Organizację Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, że Irlandia zaczęła być związana takimi przyszłymi umowami szczegółowymi jako część UE zgodnie z Protokołem nr 21 w sprawie stanowiska Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Podobnie wszelkie późniejsze środki wewnętrzne UE, które miałyby zostać przyjęte zgodnie z wyżej wymienionym tytułem V w celu wykonania niniejszej Umowy, nie byłyby wiążące dla Irlandii, chyba że zgłosiłaby ona chęć uczestniczenia w stosowaniu takich środków lub ich przyjęcia zgodnie z protokołem nr 21.”

OŚWIADCZENIE POLSKI

„Projekt porozumienia zastępującego umowę z Kotonu jest niezgodny z Traktatem o Unii Europejskiej, Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej w zakresie, w jakim zastępuje wyrażoną w Traktatach zasadę „równości kobiet i mężczyzn” niewystępującym w Traktatach wyrażeniem „równość płci”. W przypadkach gdy w umowie mówi się o „równości płci”, Polska będzie interpretowała tę zasadę jako zasadę równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z art. 2 i 3 TUE oraz art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Ponadto Polska rozumie sformułowanie „płeć” zawarte w tej umowie i nieobecne w Traktatach jako „płeć”, zgodnie z art. 10, art. 19 ust. 1 i art. 157 ust. 2 i 4 TFUE.

Polska rozumie prawa reprodukcyjne i inne pochodne, identyczne lub podobne wyłącznie jako działania, które mogą mieć na celu bezpośrednie wspieranie i ratowanie zdrowia i życia ludzkiego, w związku z czym sprzeciwia się wywodzeniu z tych praw aborcji i stosowania antykoncepcji jako formy promowania zdrowia, planowania rodziny lub gwarantowania praw człowieka. Aborcja nie jest prawem człowieka lecz przeciwnie – formą pozbawienia prawa do życia.

W odniesieniu do tzw. „edukacji seksualnej” Polska rozumie ją jako edukację dostosowaną do wieku i treści zgodnie z odpowiednimi polskimi przepisami prawa i opartymi na nich programami nauczania.”

OŚWIADCZENIE PORTUGALII

„Zgodnie z zasadą podziału kompetencji między Unią Europejską a jej państwami członkowskimi, określoną w Traktatach, decyzja Rady upoważniająca do podpisania i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a członkami Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z drugiej strony, nie wpływa na autonomię podejmowania przez Republikę Portugalską decyzji w sprawach międzynarodowych wchodzących w zakres jej wyłącznych kompetencji, które to zobowiązania zależą od zakończenia wewnętrznych procedur zatwierdzania, zgodnie z zasadami i przepisami konstytucyjnymi.”

OŚWIADCZENIE WĘGIER

„Węgry uznają i wspierają równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Ponadto równość kobiet i mężczyzn jest zapisana jako wartość podstawowa w traktatach Unii Europejskiej, zwłaszcza w art. 2 TUE i art. 8 TFUE. W związku z powyższym i zgodnie ze swoim prawem krajowym Węgry interpretują pojęcie „gender” jako odniesienie do „płci”, a pojęcie „równości płci” (ang. *gender equality*) jako odniesienie do „równości kobiet i mężczyzn”.

OŚWIADCZENIE POLSKI

„Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w traktatach Unii Europejskiej jako jedna z podstawowych wartości. Polska zapewnia równość kobiet i mężczyzn w ramach polskiego krajowego systemu prawnego zgodnie z międzynarodowymi traktatami praw człowieka oraz w ramach podstawowych wartości i zasad Unii Europejskiej.

Z tych powodów, wyrażenie „*gender equality*” Polska będzie interpretowała jako odnoszące się do równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 8, 153 i art. 157 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Polska przyłącza się do konsensusu w sprawie konkluzji Rady w sprawie priorytetów UE na 78. sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ w drodze wyjątku i wyłącznie z myślą o zbliżającej się 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ. Nie uznajemy konkretnych elementów konsensusu, o których mowa powyżej, za uzgodnione brzmienie i podstawę przyszłych negocjacji.”

OŚWIADCZENIA KOMISJI

„1. Uprawnienia wykonawcze

Komisja stwierdza, że Rada zastrzegła sobie uprawnienia wykonawcze w zakresie środków ograniczających w związku ze wsparciem wojskowym Iranu dla rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie w celu zapewnienia spójności ze zmianami i przeglądem załącznika do decyzji (WPZiB) 2023/XX. W związku z art. 291 ust. 2 Traktatu Komisja podtrzymuje swoje stanowisko, iż bardziej odpowiednie byłoby powierzenie uprawnień wykonawczych Komisji. W sprawie C-440/14 P National Iranian Oil Company (NIOC) przeciwko Radzie i Komisji Trybunał Sprawiedliwości potwierdził, że uprawnienia wykonawcze mogą zostać powierzone Radzie w „należycie uzasadnionych szczególnych przypadkach”. Komisja jest zatem zdania, że sprawy NIOC nie można uznać za precedens dla wszystkich ustaleń dotyczących uprawnień wykonawczych w odniesieniu do rozporządzeń Rady nakładających środki ograniczające. Ponadto, biorąc pod uwagę, że pojęcie „wykonywania” obejmuje stosowanie przepisów w konkretnych przypadkach za pomocą aktów obowiązujących wobec wskazanych osób, konieczne jest, aby organ wykonawczy był w stanie zagwarantować przestrzeganie wszystkich gwarancji proceduralnych przysługujących takim osobom.

2. Wyłączenia ze względów humanitarnych

Komisja stwierdza, że Rada nie osiągnęła porozumienia w sprawie przyjęcia odpowiedniego wyłączenia ze względów humanitarnych w związku z sytuacją humanitarną w Iranie. Przywołując szersze wyłączenie dotyczące irańskiej broni masowego rażenia na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2664 (2022) oraz ze względu na ryzyko nadmiernego podporządkowywania się, Komisja uważa, że lepszym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie konsekwentnych wyłączeń w odniesieniu do różnych środków ograniczających dotyczących Iranu. Działając w taki sposób, Rada popiera rozdrobniony system odstępstw/zwolnień mających zastosowanie do różnych systemów sankcji dotyczących Iranu lub irańskich podmiotów gospodarczych, co utrudniłoby udzielanie pomocy humanitarnej.

3. Obowiązki sprawozdawcze, wymiana informacji i sankcje za naruszenia środków ograniczających

Komisja stwierdza, że w związku ze wsparciem wojskowym Iranu dla rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie Rada nie wprowadziła w pełni przepisów dotyczących obowiązków sprawozdawczych, wymiany informacji i sankcji karnych, w stosownych przypadkach, za naruszenia środków ograniczających, co zostało zaproponowane wspólnie przez Komisję i Wysokiego Przedstawiciela. Komisja uważa, że przepisy te powinny zostać włączone do rozporządzeń Rady nakładających środki ograniczające, aby umożliwić Komisji wykonywanie jej przewidzianej w Traktacie roli polegającej na zapewnianiu wdrażania prawa Unii oraz aby zapewnić jednolite wdrażanie i odpowiednie egzekwowanie unijnych środków ograniczających przez państwa członkowskie.

4. Zakaz podróżowania

Komisja stwierdza, że w rozporządzeniu Rady transponującym decyzję Rady do prawa UE Rada nie wprowadziła przepisów zakazujących wjazdu na terytorium państw członkowskich UE lub przejazdu przez nie. W ten sposób Rada nie respektuje należycie kompetencji Unii na mocy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w dziedzinie polityki wizowej, polityki w zakresie kontroli granicznych i legalnej migracji oraz nie zapewnia jednolitego stosowania unijnych środków ograniczających przez państwa członkowskie.”

OŚWIADCZENIE BELGII, FINLANDII, NIDERLANDÓW, NIEMIEC I RUMUNII

„My, współsygnatariusze, z zadowoleniem odnotowujemy przyjęcie decyzji Rady i rozporządzenia Rady dotyczących środków ograniczających w związku ze wsparciem wojskowym Iranu dla rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie

Ubolewamy jednak nad faktem, że decyzja Rady zawiera przepis (art. 4), w którym stwierdza się potrzebę jednomyślności w celu utworzenia i zmiany wykazów sankcyjnych, nie zaś głosowanie większością kwalifikowaną. Wymóg ten osłabi wpływ i skuteczność systemu sankcji oraz jego cele.

Niniejszym odnosimy się do art. 31 ust. 2 TUE, który stanowi, że „Rada stanowi większością kwalifikowaną w sytuacji, gdy podejmuje decyzję wykonującą decyzję określającą działanie lub stanowisko Unii”. Oznacza to, że decyzje o utworzeniu i zmianie wykazu sankcyjnego mają być podejmowane w drodze głosowania większością kwalifikowaną.

Pragniemy potwierdzić, że nasza dzisiejsza zgoda na decyzję Rady w żaden sposób nie oznacza zmiany naszego ogólnego stanowiska dotyczącego głosowania większością kwalifikowaną i nie powinna być postrzegana jako precedens.

W związku z tym proponujemy, aby Rada powróciła do tego tematu i przeprowadziła otwartą, horyzontalną dyskusję poświęconą tej kwestii na odpowiednich warunkach, bez powiązania z żadnym konkretnym wnioskiem.”
